

14.aprill 2007.a. protokoll nr.29

## **Eesti Jahtklubide Liit**

### **Lippude ja vimplite kandmise eeskiri**

Lisaks sellele, mis on määratletud Eesti lipu seaduses, Meresõiduohutuse seaduses, laeva lipuõiguse ja laevaregistrise seaduses kehtib Eesti Jahtklubide Liidus registreeritud mere- ja väikelaevadele käesolev eeskiri.

#### **§ 1 Kohustus kanda riigilippu**

Eesti riigilippu kannab merelaev, mille omanik on:

- 1) Eesti kodanik elukohaga Eestis;
- 2) täis- ja usaldusühing, mis asub Eestis ja kus Eesti osanikel on häälteenus;
- 3) muu eraõiguslik juriidiline isik, mis asub Eestis ja mille juhatuses või sellega võrdsustatud organis on Eesti kodanike enamus.

Merelaev on laev, mis on mõeldud kasutamiseks meresõidus ja on registreeritud laevakinnisturaamatus.

#### **§ 2 Väikelaeva lipuõigus**

2.1. Väikelaeval on õigus kanda Eesti lippu siis, kui ta on kantud liiklusregistrisse. Väikelaev on veesõiduk kogupikkusega 2,5 – 24 m (näiteks paat, purjejaht, kaater jne.). Eesti Jahtklubide Liidus registreeritud alused võivad kanda kohalikus sõidus ahtrilipuna oma jahtklubi lippu või Eesti Jahtklubide Liidu lippu.

2.2. Kui väikelaev ületab Eesti riigipiiri, peab ta kandma Eesti riigilippu.

#### **§ 3 Lipudokumendid**

3.1. Lipudokumendid on merelaevatunnistus, liputunnistus, väikelaevatunnistus, laevapilet ja ajutine liputunnistus. Enne lipudokumendi väljastamist ei ole lubatud laeval Eesti lippu heisata.

3.2. Merelaevatunnistuse väljastab kohus laevakinnisturaamatusse kantud merelaevadele. Väikelaevatunnistusse väljastab Eesti Autoregistrikeskus (ARK) liiklusregistrisse kantud väikelaevadele.

#### **§ 4 Muude lippude ja vimplite kandmise õigus**

4.1. Välisriigi sadamas peab laev kandma oma riigi lippu, mida tuleb pimedal ajal valgustada. Välissadamates tuleb lipukandmisel juhendada sealsetest eeskirjadest.

## § 5 Lippude kandmise kord

5.1. Ahtrilipp peab olema suurem muudest laeval olevatest lippudest ja vimplitest. Lipu suurus, samuti lipuvarda pikkus sõltub aluse pikkusest.

5.2. Lipu koht ja suurus

- Lipp peab olema terve ja puhas ning ta kinnitatakse ca 10-15 kraadi tahapoole kaldu olevasse lipuvardasse. Lipp peab olema paigutatud selliselt, et ta ei ulatuks vette ega tekile ja ei varjaks laeva ahtrituld. Arvestada tuleb ka seda, et lippu ei tahmaks laeva mootorist väljuvad heitgaasid.
- Kui laeva ehituslikest erisustest sõltuvalt ahtrilippu ahtris kanda ei saa, siis võib lipu heisata aluse ahtripoolse masti (besaanmasti) topivardasse, jahi ahterstaagile, mootorpaatidel aga signaal masti kahvlisse, kuid vähemalt 1,5 m kõrgusele aluse tekist.

On soovitatav kasutada järgmisi lipu- ja lipuvarda mõõtmeid:

ALUSE SUURIM PIKKUS	LIPU MÕÕTMED cm	LIPUVARDA PIKKUS
Alla 7,0 m	45x77	95 cm
7-12 m	57x90	115 cm
Üle 12 m	69x108	140 cm

Eesti Vabariigi lipu mõõtmete suhe on 7:11

5.3. Vastavalt üldistele lippude kandmise eeskirjadele tõstetakse lipp alusel kell 8.00 hommikul ja langetatakse päikese loojumisel. Sadamas olles, vastavalt selles sadamas kehtestatud korrale, kuid mitte hiljem kui kell 22.00.

Välisriigi sadamasse sisenemisel või sadamast väljumisel tuleb tingimata kanda oma maa riigilippu, seda vajadusel ka valgustada.

Sildudes sadamas või jäädes sadamas poile, täidetakse üldiseid lippude kandmise eeskirju.

Kodusadamas, kui meeskonnaliikmed alusel ei viibi, alus lippe ei kannu.

5.4. Väikesed alused nagu näiteks sõudepaadid, svertpaadid, väikesed mootorpaadid jms tavaliselt ahtrilippu ei kannu.

5.5. Kohalikus sõidurajoonis toimuvast võistlusest osvõttev alus võistlussõidu ajal ahtrilippu ei kannu, kui selleks ei ole võistluse purjetamisjuhistes teisiti sätestatud.

Ahtrilipu kandmine võistlussõidu ajal annab kohtunikele teada, et alus on võistluse katkestanud.

Ahtrilipp tõstetakse kohe peale aluse finiseerimist.

Kui võistlusrada väljub kohalikust sõidurajoonist, kas rannasõidu või rahvusvahelisse vette, siis ahtrilipu kandmine on kohustuslik.

Lipu austamiseks on soovitatav lippu tõsta ja langetada sujuvalt. Hea komme nõuab, et sel ajal oleks alusel vaikus.

Eskaadripurjetuse(grupipurjetuse) korral on soovitatav need toimingud teha võimalikult üheaegselt (varem kokkulepitud signaali järgi).

Lippe ja vimplid peab hoidma terveina ja puhtaina. Eesti lippu tuleb kohelda väärikalt ja kui lipp on muutunud kasutamiskõlbmatuks, tuleb see sündsals viisil hävitada. Märg lipp tuleb enne hoiukohta panemist ruumis kuivatada. Määrdund lipp tuleb pesta ja rebenenud lipp parandada sobivat värvi niidiga. Kui lippu ei saa enam puhtaks või on ta lagunened, tuleb see sündsals viisil hävitada mitteavalikult. Kasutamiskõlbmatud lipud ja vimplid on soovitatav põletada.

## 5.6. Teise riigi lipp

- Teise riigi väikelippu (saalingulipp) kasutatakse tunnustus- ja austusavaldusena selle riigi vastu kuhu alus sõidab. Teise riigi väikelippu kasutatakse järgmiste üldtunnustatud tavade kohaselt:
- Austuslipp tõstetakse parema saalingu alla (mootorpaadil signaal masti paremale poole) alla külalastava riigi territoriaalvetesse jõudmisel. Mitmeid austuslippe üheaegselt ei kasutata. Austuslipu alla ei tõsteta muid lippe ega vimplid. Austuslipp langetatakse, kui on väljutud külalastatud riigi territoriaalvetest.

## § 6 Vimplite kandmise kord

6.1. Alusel võib kasutada mitmesuguseid vimplid, mis näitavad aluse klubilist kuuluvust või tema ameteid Eesti purjetamisorganisatsioonides. Vimplite kandmisel peab kinni pidama headest merepraktika nõuetest.

6.2 Alusel võib kanda järgmisi vimplid:

- jahtklubi kommodoori vimpel,
- jahtklubi asekommodoori vimpel,
- klubi(ahtrilipust kavandatud) vimplit,
- klubi auliikme vimpel,
- kippari, aluse või sponsori vimplit, auhinnavimplid,
- kohtunikuteenistuse(kohtunikekogu) vimpel,
- liitude, ühingute vimplid,
- vimplid peavad olema terved ja puhtad.
- samaaegselt on soovitatav kanda mitte rohkem kui 3 ülestikku heisatud vimplit.

6.3. Vimpli kasutamise korra määrab iga konkreetse vimpli statuut, mille täitmine on aluse kipparile kohustuslik: Aluse omaniku(klubi või üksikisiku) vimplit peab kandma kogu navigatsioonihooaja jooksul, v.a. juhud, millised on määratud aluse

omaniku erinõuetega. Koodilippe ja –vimplid kasutatakse eeskirjade kohaselt. Heisatud vimplid ei tohi segada käigutulede nähtavust.

## **§ 7 Lippude ja vimplite tähtsus- ja kandmisjärjestus**

7.1. Ahtrilipu ja vimplite tähtsusjärjestu:

- Oma riigi või klubi ahtrilipp
- Teise riigi lipp austuslipuna
- Aluse ahtrilipust kujundatud väikelipud ja –vimplid
- Eesti Jahtklubide Liidu lipud ja vimplid
- Eesti klassiliitude, -ühingute lipud ja vimplid
- Eesti regioonide purjetamisliitude lipud ja vimplid
- Auhinnavimplid
- Ametivimplid
- Mitteametlikud personaalsed vimplid.

7.2. Austusväärseim lipp või vimpel (esimesena) parema saalingu alla.

Muud lipud või vimplid eelnimetatu alla, või kõrvuti esimese lipuga, saalingusse esimese lipu ja masti vahele. Kui teisi lippe-vimplid ei ole võimalik lisaks esimesele lipule tõsta paremasse saalingusse, siis võib neid tõsta vasakusse. Mitteametlikke vimplid võib kanda ka vööri taga või vööri paigutatud lipuvardal. Kui vasakus saalingus on signaallipud, siis ei või seal samaaegselt olla teisi lippe ega vimplid. Väikesel alusel, millisel puudub mast, võib lippe ja vimplid kanda muus sobivas kohas, näiteks käigutulede vardas.

7.3. Auhinnavimplite kasutamine:

Võistlusreisilt (võistluselt) kodusadamasse saabudes on soovitatav kanda antud võistlusel saadud auhinnavimplit (vimplid);

- navigatsioonihooaja jooksul saadud auhinnavimplid võib kanda sadamas nii öösel kui päeval kogu hooaja jooksul;
- auhinnavimplid võib kasutada ka piduliku lipustuse ajal.

7.4. Eesti Jahtklubide Liidus registreeritud Eesti Jahtklubides tõstetakse klubi lipp navigatsioonihooajal päikesetõusul, kuid mitte hiljem kui 8.00 ja langetatakse päikese loojangul, kuid mitte hiljem kui 22.00.

Välisriigi külalise(te) saabumisel klubisse on soovitatav tõsta selleks ettenähtud varrastesse(kui klubil on selline võimalus) saabunud jahti kodumaa riigilipp ning langetada lipp(lipud) peale külalise lahkumist klubi sadamast

7.5. Rahvusvaheline protokoll näeb ette lippude heiskamise järjestuseks antud riigis kehtiva tähestikulise järjestuse. Ka Eesti Vabariigi riigilipp peab olema heisatud samas järjestuses välisriigi lipu kõrvale. Lipud paigutatakse varrastele järjestuses vaatega veelt-maale, lipuvarraste poole.

7.6. Vana rahvusvahelise tava kohaselt tsiviillaevad tervitavad lipuga mööduvat sõjalaeva esimesena, millele viimane tavaliselt ka vastab. Ka vastutulevaid või mööduvaid tsiviillaevu võib lipuga tervitada. Kaubalaevad tervitavad esimesena reisilaevu. Seejuures on tervitamine vabatahtlik, kuid tervitusele vastamist peetakse kohustuslikuks. Tervitatakse samuti läheduses olevaid jahte ja mootorpaate, millistel on heisatud lipp.

7.8. Liputervituseks võidakse ahtrilipp koos vardaga tõsta horisontaalselt öla kõrgusele ahtri (laeva kiiluvee) suunas. Besaanmastis või statsionaarses lipumastis olev lipp langetatakse tervituseks 1/3 lipumasti kõrguse võrra. Vastutervituse saamisel või ka mittesaamisel paigutatakse lipp endisesse asendisse. Vimplitega ei tervitata.

#### 7.9. Austuslipp

Teise riigi territoriaalvetes sõitmise ajaks heisatakse austusavaldusena selle riigi vastu tema väikelipp (austuslipp ehk viisakuslipp). Austuslipp heisatakse rahvusvaheliste tavade kohaselt laeva masti parempoolse saalingu alla või mootorpaatidel signaalmastist paremale. Austuslipp tõstetakse hommikul ahtrilipu heiskamise järel ja lastakse alla õhtul enne ahtrilipu langetamist. Austuslipu alla ei paigutata teisi lippe või vimplid. Avamerel tavaliselt austuslipu ei kasutata.

Kui jahil või mootorpaadis viibib aukülalisena välisriigi kodanik, siis võib temale osutada austust sellega, et vasaku saalingu alla heisatakse tema koduriigi väikelipp.

#### 7.10. Leinalipp

Leinalippu kannab sadamas olev alus riikliku leina, laeva omaniku jm isiku surma ja matuse puhul; samuti siis, kui laeva pardal on surnu (või urn surnu põrmuga). Sel juhtumil kannab laev leinalippu ka sõidu ajal.

Leina märgiks tõstetakse lipp alul masti tippu ning seejärel langetatakse 1/3 lipumasti kõrguse võrra. Leina lõpetamisel tõstetakse lipp jällegi algul masti tippu ja seejärel lastakse alla.

Leinalippu kandvat alust kohates võidakse tähelepanu-avaldusena lasta oma alusel lipp leinaasendisse möödumise ajaks. Alusel võib kasutada mitmesuguseid vimplid, mis näitavad aluse kuulumist mingisse klubisse või

ühingusse. Samuti võib alusel kasutada kippari, aluse omaniku või auhinna vimplit vastavalt konkreetse vimpli statuudile.

7.11. Riiklikel pühadel ja muudel tähtpäevadel võidakse korraldada pidulik lippude heiskamine (lipustus). Pidulikuks lipustuseks heisatakse rahvusvahelise signalisatsioonikoodi tähestikulipud ja numbrivimplid võõrist üle mastitopi ahtrisse. Lippude ja vimplite järjestus võõrist alates on järgmine: A, B, C, 1, D, E, F, 2, G, H, I, 3, J, K, L, 4, M, N, O, 5, P, Q, R, 6, S, U, V, 7, W, Y, Z, 8, esimene asendusvimpel, teine asendusvimpel ja kolmas asendusvimpel. Tähti X ja T tähistavaid lippe ei kasutata, kuna need sarnanevad Soome ja Prantsuse riigilippudega.

### Lippude ja vimplite alustele paigutamise näiteid.

